

YAYGIN DAMARIÇİ PIHTILAŞMALI BİR ÇOCUKTA MALLORY-WEISS SENDROMU

Gül'en TANYERİ (x)
Kâmil TANYERİ (xx)
Recai İLÇAYTO (xxx)

ÖZET

Yaygın damar içi pıhtılaşmalı bir çocukta ağır kanama ile ölüme götüren bir Mallory-Weiss sendromu takdim edildi. Erken tanı ve tedaviye heparin eklemekle bu gibi hastalarda benzer komplikasyonların önlenip ölüm oranının azaltılabileceği düşünüldü.

Giriş :

Mallory-Weiss sendromu özofagusun 1/3 alt kısmı ile kardiyada görülen yırtıklardır. Genellikle bir otopsi bulgusudur. İlk defa 1972 yılında Mallory ve Weiss tarafından tarif edilmiş, üç yıl sonra aynı yazarların yayınladıkları 6 vakalarından sonra sendrom uzun süre unutulmuştur. Ancak 1953 de rapor edilen 13 otopsi vakası ile tekrar dikkati çekmiştir(1,2). Nisbeten nadir olarak görülür.

Mallory-Weiss sendromuna daha çok sarhoşlarda, kronik alkoliklerde rastlanır ve kusmalarla ilgilidir. Literatürde her ne kadar kusmalar dışında da görülebileceği bildirilmişse de (3) yaygın damariçi pıhtılaşması ile beraber giden herhangi bir vaka yayınlanmamıştır.

Bu yazıda Kliniğimizde yaygın damar içi pıhtılaşmalı bir çocukta tespit ettiğimiz Mallory-Weiss sendromu takdim edilecektir.

Vaka Takdimi :

A.A. (Protokol 1343/1241). 22 aylık erkek çocuğu, zayıflık ve vücudundaki iki aydan beri devam eden yaralar nedeniyle yatırıldı.

Fizik Muayenede : Ağırlık 5,5 kg., boy 68 cm., ateş 36 C°. derece, nabız 86/dak., solunum 24/dak. idi. Deri altı yağ dokusu erimişti, angular stomatit mevcuttu, akciğer sesleri normaldi, batin yumuşak, karaciğer kosta kenarını iki santim geçiyordu, gluteal bölgede, kollarda, dirseklerde kabuklu yaralar vardı.

(x) Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği Doçenti

(xx) Aynı Klinik Doçenti

(xxx) Diyarbakır Tıp Fakültesi Patolojik Anatomi Kürsüsü Doçenti.

Laboratuvar Bulguları : Hemoglobin % 5.3 gr., beyaz küre 8.000/mm³., formülde parçalı lökositler hakimdi. Çevresel kanda hipokromik mikrositer eritrositler mevcuttu, trombositler azalmıştı. İdrar muayenesi normaldi. Yatığının ikinci günü ishal başladı. İntravenöz mayi takıldı. Sulfizoksazol başlandı. Ateş 39 C. dereceye yükselince tedaviye streptomisin (40 mg./kg.) eklendi. Ciltde yaygın peteşiler ve ekimozlar ortaya çıktı, tansiyon 50 mm. Hg.ya düştü, enjeksiyon yerlerinden kanamalar

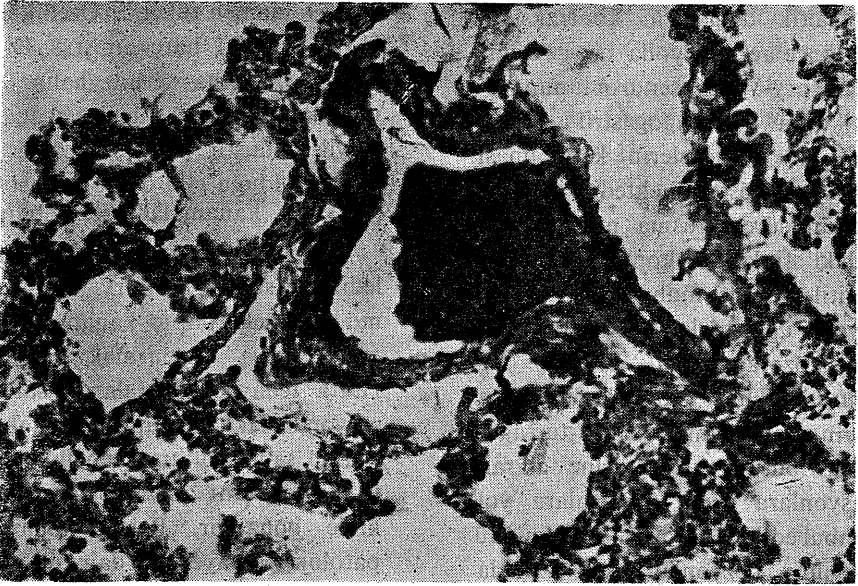
oldu. Hemoglobin % 2 gr. idi, beyaz küre 16.800 e yükseldi. Çevresel kanda çentikli ve fragmente eritrositler görüldü, trombositlere rastlanmadı. Trombosit sayısı 40.000 mm³. idi. Genel durumu iyice bozulan ve tansiyonu alınamiyan hasta heparinle tedaviye başlanamadan vefat etti (Resim 1). Kan kültüründe üreme olmadı. Protrombin zamanı 76 saniye, kısmi tromboplastin zamanı 60 saniye, faktör II % 15, faktör V % 25, faktör VII % 100, fibrinojen % 85 mg. idi.

Resim 1

Otopside makroskopik olarak akciğerlerde bronkopnömoni, midede kardiyada yırtık, mide submukozasında biri 0.5 cm., diğeri 1.5 cm. çapında iki adet hematom tesbit edildi. Özofagus ve mide kanla dolu idi. Mikroskopik muayenede

akciğerlerde bronkopnömoni odakları ve fibrin trombusları (Resim 2), miyokartta iskemik değişiklikler, sürrenallerde fibrin trombusları (Resim 3), karaciğerde santralobular staz, özofagus mukozasında yırtıklar mevcuttu.

Resim 2

Resim 3

Tartışma :

Normalde gastrointestinal kanalda antiperistaltik dalgaların kontraksiyonundan önce refleks yolla bir gevşeme olur. Mallory-Weiss sendromunun ortaya çıkışına özofagogastrik bölgedeki bu cins reflekslerin kaybolması sebep olarak gösterilmektedir. Teoriye göre, uzun süren kusma nöbetlerinde kardiadaki sfinkterler kontrakte olunca aniden itilen mide muhteviyatı midayı dilatasyona uğratmakta ve böylece midede veya özofagogastrik bölgede yırtıklar husule gelmektedir. Husule gelen yırtıkların yalnız mukozayı tuttuğu, bazan da bütün duvarı içine alarak perforasyonlara veya kanamalara yol açtığı kabul edilir. Histolojik görünümü tipik değildir. Lezyonlar erken safhada nonspesifik travmatik bir defekti andırır. Kenarlarda taze kanama izleri vardır, sonradan iltihabî hadise görülür. Eğer hasta hemoraji sonunda ölmezse defekt yerinin enfeksiyonu ülser veya mediastinitis yol açar.

Vakamızda olduğu gibi yaygın damar içi pıhtılaşmasında bazı koagülasyon faktörleri yapımlarından daha

fazla kullanılır, kandaki seviyeleri düşer, hatta tamamen tüketilir. Özellikle faktör II, V ve VIII harcanmıştır. Diğer bir deyimle plazma serum haline dönüşmüştür. Neticede vücutta kanamalara meyil artmıştır. Vücudun diğer bölgelerinde olduğu gibi özofago-gastrik bölgede de kanamalar görülebilir.

Yaygın damar içi pıhtılaşması ilerledikten sonra Mallory-Weiss sendromu tipindeki bir iç kanamayı lokalize etmek veya durdurmak imkânsızdır. Hatta tedavisiz hastalarda sathi ülsürasyonlardaki kanamaları dahi durdurma şansı yoktur. Genellikle bu gibi vakalarda tanı ancak postmortem tetkikle konabilir. Bazen kanama yeri patolojik muayenede dahi dikkati çekmez, gözden kaçabilir. Bununla beraber yaygın damar içi pıhtılaşmasında tanı mümkün olduğu kadar erken konulmalı ve tedaviye 4-6 saat aralıklarla kilo başına 100-200 Ü. heparin eklenmelidir. Bu suretle kanamaya meyili, Mallory-Weiss sendromu da dahil ortaya çıkabilecek diğer komplikasyonları zamanında önlemek ve hastalarda ölüm nisbetini azaltmak mümkündür.

Summary

MALLORY-WEISS SYNDROME IN A CHILD WITH INTRAVASCULAR COAGULATION

A patient with disseminated intravascular coagulation who died with a rapidly progressing hemorrhage due to Mallory-Weiss syndrome has been presented. It is suggested that the early

diagnosis and initiation of heparin therapy may prevent death secondary to fulminating hemorrhage in such cases with intravascular coagulation,

Kaynaklar

1. Dobbin, W.O.: Mallory-Weiss syndrome: a commonly overlooked cause of upper gastro-intestinal bleeding, report of three cases and review of the literature. *Gastroenterology*, 44: 689, 1963.
2. Baue, A.E.: Bleeding from lacerations of the cardia: The Mallory-Weiss syndrome. *J.A.M.A.*, 184: 325, 1963.
3. Robins, S.T.: *Textbook of Pathology with Clinical Application*. W.B. Saunders Company, Philadelphia and London, Second Edition, 1967, pp. 821.